

בית משפט השלום בפתח תקווה

21 אפריל 2009

ת"א 3098-07 ד"ר הירשפלד נ' יום ליום תקשורת
2002 בע"מ ואח'

בעניין: ד"ר אברהם הירשפלד

התובע

1. יום ליום תקשורת (2002) בע"מ
2. הרב איתן אלקובי
3. יצחק קקון

הנתבעים

פסק דין

1
2
3 התובע הינו מייסד ומנהל המרכז להיפנוזה רפואית. למרכז אתר אינטרנט, שכתובתו
4 www.hipnosa.com (להלן – האתר).

5
6 הנתבעת 1 היא חברה המוציאה לאור שבועון בשם "יום ליום" (להלן – העיתון),
7 הכולל מוסף בשם "עונג שבת" (להלן – המוסף). הנתבע 3 הוא עורך העיתון. הנתבע 2
8 הוא עורך המוסף.

9
10 בגליון המוסף, שפורסם ביום 21.6.07, פורסמה כתבה פרי עטו של הנתבע 2,
11 שכותרתה: "היפנוזה או כסיסת ציפורניים, מה עדיף?" (להלן – הכתבה). בכתבה
12 הועתקו קטעים שלמים מתוך טקסט, שחיבר התובע, המתפרסם באתר. יצויין, כי
13 בתחתית כל אחד מדפי האתר מופיעה הכתובית:

14
15 "כל הזכויות שמורות - ד"ר אברהם הירשפלד • Dr. Abraham • Hirshfeld All Rights Reserved."

16
17 התובע טוען, כי הדברים פורסמו בכתבה ללא סימני ציטוט, אלא הוצגו בכתבה כאילו
18 נכתבו על ידי הנתבע 2, מחבר הכתבה, מבלי שצויין, כי הדברים נכתבו על ידי התובע.
19 אין מחלוקת בין הצדדים, כי איש מטעם הנתבעים לא פנה אל התובע לפני פרסום
20 הכתבה כדי לקבל את רשותו לפרסום הדברים הלקוחים מהאתר.

בית משפט השלום בפתח תקווה

21 אפריל 2009

ת"א 3098-07 ד"ר הירשפלד נ' יום ליום תקשורת
2002 בע"מ ואח'

1 התובע טוען כי הפרסום מהווה הפרה של זכות היוצרים, העומדת לו, ומבקש לחייב
2 את הנתבעים בתשלום פיצויים בגין הפרה זו של זכות היוצרים.

3
4 הנתבעים טוענים, כי לנתבע 3 אין כל קשר ואחריות לכתבות המתפרסמות במוסף,
5 והפרסום הינו באחריותו הבלעדית של הנתבע 2. עוד טענה בפי הנתבעים, כי מלשונה
6 של הכתבה ברור, כי הנתבע 2 התכוון לצטט את דעתם של המומחים אל מול עמדת
7 הרבנים בנוגע לשאלת השימוש בהיפנוזה. הנתבע 2 לא התיימר להציג עצמו, כמי
8 שהדברים בכתבה הינם פרי מחקרו או עמדתו האישית. לדברי הנתבעים, אי ציון שמו
9 של המרכז להיפנוזה רפואית בכתבה נעשה מתוך טעות ובתום לב. לכן פורסמה בגליון
10 מוסף, שיצא לאור ביום 5.7.07 הבהרה בענין זה, תוך ציון העובדה, שהדברים
11 המצוטטים בכתבה הינם פרי עטו של התובע.

12
13 בדיון שהתקיים בפני ביום 3.11.08 הודיעוני ב"כ הצדדים, כי הגיעו להסכמה דיונית,
14 ולפיה מותר כל אחד מן הצדדים על חקירת עדי הצד שכנגד, וכי לאחר סיכום טענות
15 הצדדים בכתב, יינתן פסק דין. עתה, לאחר שהוגשו כתבי סיכום טענות הצדדים, בא
16 התיק בפני לשם מתן פסק דין.

17
18 ביום 25.11.07 פורסם חוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007 (להלן – **החוק החדש**).
19 בסעיף 77 לחוק החדש נאמר:

20
21 "תחילתו של חוק זה שישה חודשים מיום פרסומו".

22
23 בסעיף 78 לחוק החדש נאמר:

24
25 "(א) הוראות חוק זה יחולו גם לגבי יצירה שנוצרה לפני יום

26 התחילה, בכפוף להוראות סעיפים קטנים (ב) עד (י).

27 (ב) ...

28 (ג) על פעולה ביצירה שנעשתה לפני יום התחילה לא יחולו

29 הוראות פרק ח' לענין הפרה של זכות יוצרים או זכות

30 מוסרית ולענין תרופות, וימשיכו לחול לגביה, לעניינים

בית משפט השלום בפתח תקווה

21 אפריל 2009

ת"א 3098-07 ד"ר הירשפלד נ' יום ליום תקשורת
2002 בע"מ ואח'

1 אלה, הוראות הדין הקודם; ואולם, פעולה כאמור שאינה
2 מהווה הפרה של זכות יוצרים או זכות מוסרית לפי הוראות
3 חוק זה, לא תהיה לגביה זכות תביעה לפי הוראות הדין
4 הקודם".

5
6 היות שהכתבה פורסמה כבר ביום 21.6.07, בטרם תחילתו של החוק החדש יחול
7 במקרה זה הוראות הדין, שהיה בתוקף עד לחקיקתו של החוק החדש, דהיינו הוראות
8 חוק זכות יוצרים, 1911 (להלן – **החוק**) והוראות פקודת זכות יוצרים (להלן –
9 **הפקודה**).

10

11 בסעיף 1(1) לחוק נאמר:

12

13 "בהתחשב עם הוראות חוק זה, תהא זכות היוצרים קיימת במקרים
14 דלקמן בכל חלקי מושבות הוד מלכותו שחל עליהן חוק זה למשך
15 הזמן הנזכר להלן לגבי יצירות ספרותיות, דרמטיות, מוזיקליות
16 ואמנותיות..."

17

18 זכות יוצרים מוקנית ביחס ליצירות ספרותיות, דרמטיות, מוזיקליות ואמנותיות.
19 המונח "יצירה ספרותית" מוגדר בסעיף 35 לחוק, כ"כוללת מפות, תרשימים, תכניות,
20 טבלאות וליקוטים". בנוגע להגדרת המונח "יצירה" נאמר ברע"א 2687/92, **גבע נ'**
21 **חברת וולט דיסני**, פד"י מח(1)251, עמ' 257-256:

22

23 "על פי סעיף 1 לחוק תהא זכות יוצרים מוקנית ביצירה. הסעיף איננו
24 מייחס את הזכות ליצירה' באופן כללי, כי אם לארבעה סוגים של
25 יצירות: ספרותיות, דרמטיות, אמנותיות ומוזיקליות. סעיף 35 לחוק
26 - אף הוא איננו מגדיר את המונח 'יצירה' באופן כללי, אך נכללות בו
27 הגדרות לקטגוריות היצירה השונות. גם קטגוריות אלה אינן
28 מוגדרות באופן ממצה, כי אם על דרך רשימה של דוגמאות
29 ספציפיות. המלה 'כוללת', הפותחת הגדרת כל קטגוריה, מצביעה על

בית משפט השלום בפתח תקווה

21 אפריל 2009

ת"א 3098-07 ד"ר הירשפלד נ' יום ליום תקשורת
2002 בע"מ ואח'

1 כך שמדובר ברשימה פתוחה, הניתנת להרחבה לאור שינויים
2 עתידיים".

3
4 נמצאים אנו למדים, כי ההגדרה שבסעיף 35 לחוק איננה ממצה ואיננה מהווה רשימה
5 סגורה.

6
7 בנוגע לשאלה, מהי יצירה מוגנת, נאמר בע"א 360/83, סטרוסקי בע"מ נ' גלידת ויטמן
8 בע"מ, פד"י מ(3)340, 346 :

9
10 "אין היצירה צריכה להיות ביטוי של מחשבה או אמצאה מקורית.
11 כל שנדרש הוא, שהיצירה לא תהיה מועתקת מיצירה אחרת, אלא
12 שמקורה יהיה ביוצרה, במחברה ... היצירה צריכה להיות פרי
13 מאמץ, כישרון והשקעה של המחבר, שיקנו לה אופי שונה משל
14 החומרים שמהם עוצבה. פסק הדין המנחה הוא: macmillan and
15 cooper v. Emerson (1845) ומה מידתם של המאמץ, הכישרון
16 וההשקעה הדרושים לכך? די לאלה במידה צנועה ביותר. פשטות
17 היצירה בלבד לא תמנע הגנת זכות יוצרים, אלא אם היא קיצונית,
18 כגון סתם קו ישר או עגול (ראה קופינג'ר, בעמ' 41-42,
19 והאסמכתאות שם). די לבחון אם היצירה ראויה להגנה יש לראותה
20 בכללותה, כשלמות אחת. אם, למרות השימוש שעשה המחבר בנושא
21 קיים, השקיע ביצירה די מאמץ וכישרון עצמאיים משלו, שמקורם
22 בו, תהיה היצירה מוגנת. ראה
23 ladbrooke (football) ltd. V. William hill (football) Ltd. (1964).
24 כך המאמץ והכישרון הכרוכים בליקוט, בסידור ובעריכה של נושא
25 קיים, יכולים להספיק בליקוט, בסידור ובעריכה של נושא קיים,
26 יכולים להספיק".

בית משפט השלום בפתח תקווה

21 אפריל 2009

ת"א 3098-07 ד"ר הירשפלד נ' יום ליום תקשורת
2002 בע"מ ואח'

1 סיכום של הדברים ניתן למצוא בת"א (ירושלים) 7417/05, סורוקר-אגמון, קניין
2 רוחני נ' רמי ארטמן, עו"ד, תק-מח 2007(2), 12234, עמ' 12238, שם נאמר:

3
4 "שני יסודות מצטברים נדרשים על מנת שיצירה ספרותית תיחשב
5 כראויה להגנת זכות יוצרים:

6 (1) היצירה הועלתה על הכתב.

7 (2) היצירה היא יצירה מקורית".

8
9 בסעיף 7 לפקודה נאמר:

10
11 "לא תהא קיימת זכות יוצרים בכל אחד מאלה: (1) רעיון; (2) תהליך
12 ושיטת ביצוע; (3) מושג מתמטי; (4) עובדה או נתון, כשהם בלבדם;
13 (5) חדשות היום; ואולם על דרך הביטוי שלהם תהא קיימת זכות
14 יוצרים".

15
16 הנתבעים אוחזים בהוראות סעיף זה וטוענים, כי היות שחלק מהקטעים שצוטטו
17 בכתבה כוללים עובדות ונתונים אין הדברים שצוטטו בכתבה מהווים יצירה בת הגנה.
18 דין טענה זו להידחות. גם אם נכונה הטענה, כי חלק מהדברים כוללים עובדות
19 ונתונים, הרי שגם הנתבעים מודים שמדובר בחלק בלבד. מעבר לכך, ברור שיש
20 בדברים שצוטטו ליקוט, סידור ועריכה של נושא קיים, וזה יכול להספיק על מנת
21 שהדברים ייחשבו ליצירה בת הגנה, כאשר הן לפי הפסיקה שצוטטה לעיל והן בהתאם
22 להוראות הסיפא של סעיף 7 הנ"ל דרך הביטוי של הצגת העובדות והנתונים ראויה
23 להגנה. בענין זה יפים הדברים שנאמרו בת"א (ת"א) 46017/01, קפלנסקי נ' הרטוך,
24 תק-של 2004(3), 1864, עמ' 1866:

25
26 "כבר נפסק כי, העובדה שי'אבני הבניין' שהיו החומר שביד היוצר
27 במלאכתו הן נחלת הכלל (או אצלנו: נחלת המשרתים בענף), אין לה
28 ולא כלום לשאלה, אם קמה לו זכות יוצרים ביצירתו.
29 שאלה זו צריכה להיחתך על פי האבחנה, שבין מלאכה טכנית או
30 'מכנית' גרידא לבין השקעת 'שאר רוח' או 'נשמה יתירה' באותה

בית משפט השלום בפתח תקווה

21 אפריל 2009

ת"א 3098-07 ד"ר הירשפלד נ' יום ליום תקשורת
2002 בע"מ ואח'

1 יצירה. אלה יכולים לנבוע מבקיאותו של היוצר, מומחיותו, דמיונו,
2 והפעלת שיקול הדעת שלו ובחירות בין חלופות שונות".

3
4 במקרה דנן, אין מחלוקת בין הצדדים, כי מדובר בטקסט שחובר על ידי התובע.
5 בחיבור הטקסט באו לידי ביטוי בקיאותו של התובע בתחום ההיפנוזה הרפואית
6 ומומחיותו בתחום זה. גם אם מדובר, באופן חלקי, בנתונים שנאספו על ידי התובע,
7 הרי שלשם חיבור הטקסט במלואו נדרש התובע להשקיע ממומחיותו בתחום הן
8 באיסוף הנתונים ובאופן הצגתם והן בניתוחם של אותם נתונים. לפיכך יש לקבוע, כי
9 לתובע יש זכות יוצרים בטקסט המצוי באתר, ואשר צוטט בכתבה.

10
11 בסעיף 2(1) לחוק נאמר:

12
13 "רואין זכות יוצרים ביצירה כאילו הופר ע"י אדם אם שלא בהסכמת
14 בעל זכות היוצרים הוא עושה מעשה שהזכות היחידה לעשייתו נתונה
15 בחוק זה לבעל זכות היוצרים : בתנאי שהמעשים דלקמן לא יהא
16 בהם משום הפרת זכות יוצרים ; -

17 (I) כל טפול הוגן ביצירה לשם לימוד עצמי, מחקר, בקורת,
18 סקירה או תמצית עתונאית ;

19
20 הוראה זו נשנתה בשינויים קלים בסעיף 19(א) לחוק החדש.

21
22 בע"א(ת"א)3038/02, **זום תקשורת (1992) בע"מ נ' הטלויזיה החינוכית הישראלית**,
23 תק-מח 2007(2), 3822, נידון מקרה בו במסגרת שידור תכנית טלויזיה על ידי המשיבה
24 הוצגו 14 צילומים וביניהם צילום, שזכויות היוצרים בו שייכות למערערת, כאשר
25 הפירסום נעשה ללא היתר וללא איזכור שמה. המערערת הגישה תביעה נגד המשיבה
26 ותבעה פיצויים בגין השימוש בצילום תוך הפרת זכות היוצרים שלה. הצדדים נחלקו
27

בית משפט השלום בפתח תקווה

21 אפריל 2009

ת"א 3098-07 ד"ר הירשפלד נ' יום ליום תקשורת
2002 בע"מ ואח'

1 בשאלה המשפטית: האם השימוש דגן חוסה תחת החריג שבסעיף 2(1)(I) לחוק זכות
2 יוצרים 1911? נאמר בפסק הדין:

3
4 "כדי שהמשיבה תוכל לחסות בצילה של הגנת הטיפול ההוגן, היה
5 עליה, למצער, ליתן אשראי מתאים למערערת, היינו, לאזכר את
6 שמה ולציין את העובדה שהיא בעלת הזכויות. ערוץ טלויזיה, בין
7 ממלכתי ובין מסחרי, אינו חופשי לעשות שימוש ביצירה כלשהי, ללא
8 רשות בעל הזכויות, אך אם עשה שימוש כזה, אין הוא יכול להחשב
9 כמי שטיפל ביצירה טיפול הוגן, אם לא ציין מי בעל זכויות היוצרים
10 ביצירה זו כלל".

11
12 דברים דומים נאמרו בע"א 2790/93 Eisenman נ' קימרון, פד"י נד(3)817, 838:

13
14 "כך או כך, אפילו היה מדובר ב'תמצית עיתונאית', הרי שהשימוש
15 בטקסט המפוענח לא היה 'הוגן' כלל וכלל, מן הטעם ששמו של
16 קימרון לא נקרא על הטקסט. עולה מן המקובץ כי לא עומדת
17 למערערים ההגנה של 'טיפול הוגן' ביצירה".

18
19 האם במקרה דגן ניתן לומר שהנתבעים נתנו לתובע "אשראי מתאים", וציינו, שהוא
20 בעל זכויות היוצרים בדברים שפורסמו בכתבה? אין חולק, כי שמו של התובע לא צויין
21 בכתבה. תחת זאת נאמר בכתבה, כי הדברים נאמרו על ידי "המרכז הישראלי
22 להיפנוזה". זאת במקום ציון נכון של שם המרכז, "המרכז להיפנוזה רפואית". לאחר
23 שב"כ התובע פנה לנתבעים בענין זה, תוקן הדבר, ובגליון המוסף, שיצא לאור ביום
24 5.7.07, פורסמה הבהרה, כי הציטוט נעשה מדברים שנכתבו על ידי התובע, "מקים
25 המכון להיפנוזה רפואית, מכובדנו ד"ר אברהם הירשפלד, כמומחה להיפנוזה
26 רפואית".

27
28 עצם פרסום הדברים מלכתחילה בשם של אחרים, אמנם תוך טעות בציון שמו של
29 כותב הדברים שצוטטו, וההבהרה שפורסמה מיד לאחר מכן, מלמדים כי הנתבעים לא

בית משפט השלום בפתח תקווה

21 אפריל 2009

ת"א 3098-07 ד"ר הירשפלד נ' יום ליום תקשורת
2002 בע"מ ואח'

1 ביקשו לגנוב את דעתם של הבריות ולהציג הדברים כאילו הינם פרי עטו של כותב
2 הכתבה. הנתבעים ציינו כבר מלכתחילה, כי מדובר בדברים שמקורם בעבודת מומחים
3 בתחום ההיפנוזה הרפואית. אמנם נפלה טעות בפרסום שמו של המקור, אך הטעות
4 תוקנה מיד לאחר פניית התובע בעניין זה. לפיכך לא נראה, כי בכך שלא צוין שמו של
5 התובע עצמו בכתבה יש כדי לשלול את היות הפרסום "הוגן". הנתבעים פעלו בעניין זה
6 בתום לב, תוך שהם מציינים את מקור הדברים האמורים בכתבה. משעמדו על הטעות
7 שבציון המקור לדברים, טרחו ופרסמו מיד הבהרה, תוך ציון שמו המלא של התובע
8 ככותב הדברים ותוך ציון שמו המדויק של המכון.

9
10 הדברים המצוטטים נמצאים בכתבה בפרק שכותרתו: "מהי היפנוזה?". הפרק נפתח
11 בפיסקה הבאה:

12
13 "כדי להבין טוב יותר את תשובתו של בעל הערוך לנר (שצוטטה
14 בכתבה לפני כן – נ"ש) נרחיב מעט אודות ההיפנוזה, כפי שמגדירים
15 אותה כיום במרכז הישראלי להיפנוזה:".

16
17 בהמשך לפיסקה זו ניתנים פרטים מדעיים אודות ההיפנוזה, שחלקם הינם ציטוט
18 מדברי התובע המופיעים באתר. מהפתיח לפרק האמור לעיל, ברור בעליל, כי אין
19 מדובר באותו פרק בדברים שהינם פרי עטו של כותב המאמר, אלא בדברים שמקורם
20 בדברי המרכז הישראלי להיפנוזה, או בשמו הנכון "המרכז להיפנוזה רפואית". גם
21 בכך יש כדי לחזק את המסקנה, שהנתבעים לא ביקשו לנכס לעצמם את פרי עמלו
22 ופרי עטו של התובע.

23
24 נראה, איפוא, כי השימוש שעשו התובעים בדבריו של התובע, אשר צוטטו בכתבה
25 הינם בבחינת "טיפול הוגן" בדבריו של התובע.

26
27 משנמצא, כי בציטוט דבריו של התובע בכתבה היה משום "טיפול הוגן" בדברים
28 שצוטטו, עלינו לבחון, האם הדברים צוטטו לשם " לימוד עצמי, מחקר, בקורת,
29 סקירה או תמצית עתונאית?"

30

בית משפט השלום בפתח תקווה

21 אפריל 2009

ת"א 3098-07 ד"ר הירשפלד נ' יום ליום תקשורת
2002 בע"מ ואח'

1 ברע"א 2687/92 הנ"ל נקבע, כי את המונח "בקורת", האמור בסעיף 2 (I)(1) לחוק יש
2 לפרש בהרחבה, וכך נאמר שם:

3
4 "נראה, כי את המונח 'בקורת' לצורכי סעיף 2(I)(1), יש לפרש
5 בהרחבה. חופש הביטוי והיצירה – אמנם אין בכוחו לשנות את
6 החוק, אך כפי שכבר הובהר, שמורה לו ההשפעה על עיצוב הדין
7 בדרך של פרשנות" (עמ' 273).

8
9 כהמשך לדברים אלו ניתן לראות את הדברים שנאמרו בע"א 8483/02, **אלוניאל בע"מ**
10 **נ' מקדונלד**, פד"י נח(4)314, 332:

11
12 "דיני הקניין הרוחני מבקשים לאזן בין אינטרסים מתחרים. בין
13 הצורך במתן תמריץ ליצירה ובמניעת תחרות בלתי הוגנת, לבין
14 אינטרסים ציבוריים הנוגעים לצורך בתחרות חופשית, בחופש ביטוי
15 ובהעשרת המרחב הציבורי ... איזון זה הביא ליצירת הסדרים
16 המקנים הגנה מוגבלת על זכויותיו של בעל נכס הקניין הרוחני".

17
18 דברים דומים נמצאים בת"א (ת"א) 1437/02, **מוסינזון נ' האפרתי**, תק-מח 2003(2),
19 30775, עמ' 30781:

20
21 "התרת העתקת יצירה מוגנת לצורך ביקורת היצירה נועדה לצמצם
22 את פגיעת זכות היוצרים בחופש הביטוי. עניין לנו בערכים
23 ובאינטרסים מתחרים: מחד עידוד היצירה ופרסומה לתועלת
24 הרבים, ובצידה הכרה מוסרית בזכות היוצר להנות מיצירתו ולהגן
25 עליה מפני פולשים חמדנים, ומנגד הגנה על החופש לבקר את היצירה
26 המוגנת. האיזון הראוי בין ערכים ואינטרסים אלו מחייב שלא
27 להגביל ולצמצם העתקה המותרת לצרכי ביקורת לצורה מסויימת
28 של ביקורת".

בית משפט השלום בפתח תקווה

21 אפריל 2009

ת"א 3098-07 ד"ר הירשפלד נ' יום ליום תקשורת
2002 בע"מ ואח'

1 במקרה דנן צוטטו דבריו של התובע לשם מתן רקע מדעי לנושא הנדון בכתבה,
2 השימוש בהיפנוזה, ועל מנת להציג את הגישה הרבנית לנושא אל מול רקע זה.
3 הדברים נעשו לשם הערכה וניתוח של הדברים ועל מנת להציג גישות שונות לנושא.
4 בפרסום שכזה יש כדי לקדם ערכים חברתיים של חופש המידע וחופש הביטוי, והם
5 נכנסים לכלל החריג של "ביקורת" הנזכר בסעיף 2(I)(1) לחוק.

6
7 משמצאנו, כי נעשה "טיפול הוגן" בדבריו של התובע שצוטטו בכתבה, וכי הדברים
8 צוטטו לשם "ביקורת", וזאת לנוכח הפרשנות המרחיבה שניתנה למונח זה בפסיקת
9 בתי המשפט, כאמור לעיל, יש לקבוע, כי עומדת לנתבעים ההגנה שבסעיף 2(I)(1)
10 לחוק, וכי אין בציטוט דבריו של התובע בכתבה משום הפרה של זכות היוצרים של
11 התובע.

12
13 זכות היוצרים הוכרה גם במשפט העברי. התלמוד הבבלי (בכורות לא, ב) מספר לנו על
14 משרתו של רב ששת, אשר שמע אימרה מרבו, והלך ואמר את הדברים בבית המדרש
15 מבלי לציין, כי רב ששת הוא זה שאמר את הדברים. מששמע זאת רב ששת, הקפיד על
16 כך ואמר: "מאן דעקיץ - ליעקציה עקרבה! (מי הוא שעקצני ונשכני, שלא אמרה
17 משמי, תעקציה עקרבה שמתא - רש"י)", דהיינו הטיל עליו עונש נידוי.

18
19 וכך אמר רבי ישעיהו הורוביץ (נפטר בטבריה בשנת 1630) בספרו "שני לוחות הברית":

20
21 "גדול שיאמר דבר בשם אומרו ולא יגזול דעת האומרו, כי גזילה זו
22 יותר מגזילת ממון ... ומה מאוד גדול עבירה זו בעיני, האומר פשט
23 הכתוב בספר, או אשר שמע, ולא מזכיר שם האומר או הכותב"
24 (הדברים מובאים אצל נחום רקובר, זכות היוצרים במקורות
25 היהודיים, ירושלים תשנ"א, 39).

26

בית משפט השלום בפתח תקווה

21 אפריל 2009

ת"א 3098-07 ד"ר הירשפלד נ' יום ליום תקשורת
2002 בע"מ ואח'

1 רבי יוסף שאול נתנזון (מחכמי פולין ורבה של לבוב במאה ה-19) כותב בענין זה בספר
2 תשובותיו "שואל ומשיב" (מהדורה א חלק א סימן מד):

3
4 "ודאי שספר חדש שמדפיס מחבר וזכה שדבריו מתקבלים ע"פ תבל
5 פשיטא שיש לו זכות בזה לעולם".

6
7 אמנם זכות היוצרים של המחבר סויגה בדברי הפוסקים. הותר ציטוט דבריהם של
8 אחרים לצרכי מחקר וביקורת. נחום רקובר בספרו הנ"ל (עמ' 218) מביא את דברי רבי
9 יחזקאל לנדא (רבה של פראג במאה ה-18) בענין זה, האומר בהסכמתו להדפסת ספר
10 "תשובות הב"ח החדשות" (מהדורת קארעץ תקמ"ה):

11
12 "יצא מכלל האיסור הזה אם איזה חכם מחכמי הדור יביא איזה
13 תשובה מתשובות הנ"ל תוך חידושו ל צורך איזה פלפול, לבנות או
14 לסתור או להביא ראיה מדבריהם, והחכם הזה יבוא להדפיס
15 חידושו, יכול להביא תוך חידושו מהתשובות הנ"ל כפי הצריך
16 לפלפולו".

17
18 נמצאנו למדים, כי המשפט העברי הכיר בזכותו של היוצר ביצירתו, אך זאת תוך
19 איזונה אל מול אינטרסים נוגדים, כאשר הוכרה זכותו של מלומד אחר לפרסם דברי
20 קודמו לצורך קידום האינטרס של לימוד, בחינה ומחקר.

בית משפט השלום בפתח תקווה

21 אפריל 2009

ת"א 3098-07 ד"ר הירשפלד נ' יום ליום תקשורת
2002 בע"מ ואח'

1 סיכומם של דברים, התביעה נדחית. התובע ישא בהוצאות הנתבעים ובשכר טרחת
2 עורך דינם בסך 6,000 ₪ בתוספת מע"מ ובצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום
3 ועד התשלום המלא בפועל.

4

5 ניתן היום, כ"ז ניסן תשס"ט, 21 אפריל 2009, בהעדר הצדדים.

6

7

נחום שטרנליכט, שופט

8

9

10